

Előfizetési díj:

Negyedévre 1 frt
Félévre 2 frt
Egész évre 4 frt

Egyes szám 20 kr.

Megjelen havonként kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség
Ferencz-körút 22. sz.
I. em. 2. a.

Kiadóhivatal
József-körút 43. szám.

Az Achilles Sport-Egylet,
Aradi Korcsolyázó-Egylet,
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club
Beregszászi Korcsolyázó-egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Korcsolyázó-Egylet,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsékújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet.
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egyes.
Kolozsvári Athletikai Club,

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunstmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.
Lévai Torna- és Vivó-Egylet
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet.
Lőcsei vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. torna-egylet,
Magyar Úszó-Egylet.
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Marosvásárhelyi Kerékpár-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Ényedi Korcsolyázó-Egyl.,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet.
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
O-Becsei Kerékpár-Egyes.,
Ó-budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pozsonyi Hajós-Egylet,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.- Egylet
Quarnero csónakázó.-egylet.
Sátoraljaújhegyi Korcs. Egyl.
Selmeczi Akad. Athléta-Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. köre.
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,

Szabadkai Torna-Egylet,
Szarvasi Korcsolyázó Kör,
Szatmár-Németi torna és vivót-egyl.
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székesfehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletika-Club,
Szelnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli korcs.- és hajós-Egylet,
Torontáli atletikai club
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zsombolyai Athletikai-Club,

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága 47,00. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

Fővárosi tanulók játszótere.

Az egyetemi polgároknak nemsokára talán lesz a Budapesti Lövészegyesület jóindulatából és az egyetemi tanárok buzgalmából játszótere. Az egyleteknek már van hatalmas versenyterük a volt kiállítási versenytér átvételével. Csak a tanuló ifjúságnak nincs és nem tudjuk lesz-e egy talpalatnyi szabadtere, hol igazában kifut-hatná magát.

Olvasóink tudják, hogy mi megtettünk minden lehető a játszótér érdekében, de mindedig hiában. — Megjelent a miniszterium rendelete évekkkel ezelőtt a játékterek létesítése ügyében, melyet a főváros is megkapott. — Mi a játékterek tervezetét, berendezését is elkészítettük és illetékes helyen a főváros térképén kijelölve az alkalmas helyeket, be is nyújtottuk. Vártuk, hogy a vásárcsarnokok felépültével valamelyik terünk kisebb játéktérre alakíttatik. Ma már szép kertek vannak a régi piacokon, de itt csak a babák játszhatnak.

Az új népligetben a nagyobb játéktérre kiszemelt helyre hatalmas fákat ültettek; nincs egy kótyázásra elég szabadter az egész ligetben.

De nem szabad most már panaszkodnunk, hanem próbáljunk újra valamit tenni; hátha a mi kis csapatunknak, a fővárosi iskolák tornatanárok összességének együttes munkája lendíthetne valamit a dolgon. Össze kellene jönnünk egy értekezletre, (az igaz, hogy e tárgyban már elég értekezlet volt!) hol ujolag kijelölnek

az alkalmas helyeket, készítenénk egy hozzávetőleges költségvetést, írnanék egy memorandumot és ezután eljárnanék mindama fórumokhoz, hol a dolgon segíthetnének. — Én hiszem, hogy a játékterek ügyét dülőre vezetnők, mert tudom, hogy a két legfontosabb faktor: a miniszterium és a fővárosi hatóság az ügy iránt a legnagyobb jóakaratot fogja tanusítani, de előbb kézbe kell az ügyet fogni, elő kell a teendőket készíteni és ez kit illetve jobban mint bennünket, tornatanárokat.

Az idő azért siettet most e munkára, mert több legalkalmasabb tér, mely még felhasználható játéktérre, úgy lehe*, már rövid idő alatt más célokra fog felhasználtatni. Így nemsokára határoznak a Vásártér, a Vérmező, az üllői-úti katonai gyakorlóhely sorsa felől. Ha e helyeken vagy a Város- és Nép-ligetben nem tudunk játék és ifjúsági versenytér teremtteni, úgy nem tudom hol és mikor lesz a fővárosnak játéktere!

A vallás és közoktatási miniszterium említett rendeletében írta, hogy a budapesti községi és állami iskolák közös használatára átengedendő egyik játszótér egy óhajtaná felszerelni és berendezni, hogy az a fő- és székvárosban tartandó országos tornaversenyek, továbbá a meghonosítani szándékolt játék-versenyek céljaira is szolgáljon. Hajlandó e játszótérnek állandó körülkerítése és ülésorokkal, karzatokkal ellátása költségeihez megfelelő államsegélyvel hozzájárulni. Ez ígéret maga is elég biztosíték, hogy, ha mi a várost meggyőzzük az ügy kivihető-

ségéről, úgy a játékterek létesülni fognak. — A főváros áldozatkészségét nem kell dicsérni, dicséri ezt számos áldásos műve; ily dologban pedig nem csak áldozatkészségről, hanem kötelesség teljesítéséről is beszélhetünk.

A főváros minden eddigi tornaversenynél oly bőkezűen áldozott ügyünkért, oly sok ezer forintot adott már az ifjuság testi nevelésére, hogy itt sem fog fukarkodni.

Kiséreljük meg tehát mi, tornatanárok, kicsiny emberek, nem tudnánk-e vállvetve egy szép és áldásos munkát úgy megindítani, hogy az eredmény biztos legyen.

P. J.

Ötös-verseny (pent-athlon) a Debreczeni Kereskedelmi Akadémiában.

Az 1848-ik évi törvények szentesítésének félszázados évfordulója alkalmából vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister rendelkezéséhez képest tanintézetünk is rendezett április 16-án délelőtt saját dísztermében emlék-ünnepet. Nem akartam elszalasztani ezen szép alkalmat, hogy össze ne kössöm a régi görögök módjára, testedző versenynyel, mivel testgyakorlati ügyesség s haladás jutalmazása hazafias ünnepeken nemcsak emlékeztetéssé válik, hanem az ifjuság versenyszellemének fokozására jelentőségében is kétszeresen hatásos.

S mivel éppen a régi görögök lebegtek szemem előtt, oly összetételű versenynyel tettem kísérletet, mely az ő „pentathlon“-jukra emlékeztet. Hogy nem ragaszkodtam egészen a görög mintához azt részint helyi, részint pedig a mi modern nevelésű viszonyaink teszik indokolttá.

A mostanáig lefolyt országos és kerületi versenyeken volt alkalmam tapasztalnom, hogy egy- és ugyanazon növendék több éven keresztül egy azon versenynemben, mondjuk például a futásban — győzött. Az ilyen bár egyoldalú kiválóság is szép és tán gyümölcsöző is, tesszem gyorsfutónak; de középiskolai tanulóval, hol az összes testrészek egyenletes fejlesztése a főcél, véleményem szerint nem helyén való. És úgy látszik az iránytadó körök is kezdenek már ezen elvnek érvényt szerezni, midőn az ezidén tartandó kerületi versenyeken mindazon tanulókat, kik az 1897-ik évben valamely versenyben első díjat nyertek, ugyanazon nemben való versenytől eltiltja a minister rendelete.

Es a mint az elméleti tárgyaknál az egyikben való jobb előrehaladás még mindig nem eredményez jeles előmenetelű tanulókat, éppugy a testgyakorlatban is minél több kiváló ügyességet — ha nem is mindegyikben első rendűt — kell bírálat tárgyává tennünk. Az országos és kerületi versenyeken ez ugyan nem vihető keresztül, mert akkor, vagy csak nagyon kevés tanuló bocsájthatnánk versenyre, vagy pedig nagyon hosszúra volnának azok nyújtandók, ami céljuknak nem igen felelne meg, mivel azok ethikai értékük mellett első sorban, valljuk meg, mégis csak látványos mulatságai a nézőközönségnek, s csak másodsorban, tehát közvetve szolgálnak a testi nevelés emelésének azáltal, hogy összehasonlítások útján figyelmeztetik az egyes intézeteket elmaradottságukra.

De egészen más az, az intézeti versenyeknél, hol

a tornatanár egész évben a tanulókkal bajlódván, részint ügyességüket, részint fogyatkozásait nagyon is jól ismeri, nagyon könnyen keresztülviheti a kellő csoportosítással, hogy egyenlő fejlettségű- és ügyességűek versenyezzenek egymással, s így mindegyik csoportban ébren tarthatja és fejlesztheti az ügy iránti érdeklődést és buzgóságot már csak azáltal is, hogy reámutat annak jutalmazhatóságára is, aki bár gyengébb, de korához és testalkatához mérten elég ügyes és érdemes díjazásra.

Nem gondolok itt anyagi jutalmakra; mert tapasztalatai tény, hogy különösen nagyobb növendékeinknek már az is jutalmul szolgál, ha a kellő ünnepélyességgel megtartott verseny kideríti, hogy ő tanuló társai közt e téren legügyesebb és ilyenek barátai, tanárai esetleg az iskolán kívül álló ismerősei is nyilván elismerik. S ha ezt még elismerő oklevéllel*) írásbelileg is kiadjuk neki, erkölcsi ösztönül szolgál a többieknek is arra, hogy saját csoportjukban olyanok legyenek.

Hogyha valamelyik osztályban kevésbbé ügyes tanuló arra ösztökélte a tornatanárt, hogy bizonyos gyakorlatban fejlessze ügyességét, feleletül azt kaphatta: „N. N-t úgy sem tudom elérni“ és így mintegy előre is hiábavaló munkának tekintette fáradozását és szinte lehetetlenségnek saját előrehaladását; holott az abban el nem érhetőnek vélt társa talán csak éppen ezt az egy ügyességét ápolta kiváló gonddal — lévén ugyanis mindegyik tanulóban már természetes hajlandóság az egyoldalúságra. Hogy az ilyenek elejét vegyem, megpróbálkoztam az ötös-versenyekkel, mellőzvény egyelőre a szorgyakorlatokat szorosán vett szabadtéri gyakorlatokra szorítottam az alsó és felső végtagok körülbelül egyenlő megerőltetését kívánván. A jelen összetételekben még nincs a megkívántató változatosság, a minnek az az oka, hogy a diszkosz-vetést még nem vehettem föl a versenyek közé, mivel annak tömeges begyakorlására mostanáig még nem jutott elég időm, a birkózás pedig a kisebbeknek nem igen megfelelő verseny.

Az összeállítás próbaképen következő volt. Az összes résztvevőket kor, nagyság és testi fejlettség szerint (miben a tanév elején fölvetett erőpróbák voltak irányadók) három csoportba osztottam, az I. csoportba 20, a II.-ba 25, a III.-ba 28 jutott; ezek mindegyikében külön-külön az oda beosztott valamennyije résztvett a magasugrásban és azt addig folytatták, míg a ki nem esettek száma 5-re apadt. Az így csoportonként megmaradt öt tekintetett versenyzőnek és közülök minden következő versenyben az aránylag legrosszabb eredményü marad el, úgy hogy az ötödik versenyben már csak kettő közt folyt a küzdelem az elsőségért.

Előző megfelelő tapasztalat nélkül e nembeli első versenyünk meglepetést is nyújtott: egyes versenyzőknél a tanév elején fölvetett erőpróbák meghaladottaknak bizonyultak, igazolásául annak, hogy a szorgalmas gyakorlat mennyire élénkíti, fokozza a testi fejlődést és ügyességet; s a verseny végén rámutathattunk növendékeink okulására céljából arra, hogy az eredmény különböző volta ugyanazon erőpróbát adott növendékeknél egyedül a tanév eleje óta elért gyarapodásnak ez pedig a serény gyakorlásnak köszönhető.

A verseny következőképen folyt le. D. u. három órakor összegyűltek az intézet növendékei a tornaterem előtti udvarban; a néző hölgyközönség elfoglalta az első

*) Lásd a „Herkules“ idei 6. számában erről szóló „Tanintézeti tornaversenyek díjai“ című cikkemet.

és második emelet összes ablakait, míg a több vendég lent az udvarban volt. A soraközös után egyik növendékünk lehozta az intézet zászlaját és azt az ifjúsági zenekar Rákóczy-indulója mellett kitűztük a versenyterén. A bírálóbizottság dr. Bayer Ferencz igazgató elnöklete alatt dr. Horvay Róbert, állami főreáliskolai rendes és tornatanár, Fábian L. Mór, Labancz Mihály, dr. Szántó Sámuel rendes tanárok és Potomcsik Ignác a „Tornakör“ felügyelőjéből megalakulván, megkezdődött csoportonként a magas ugrás, melyből következő öt-öt versenyző maradt a többi négy versenyhez és abban következő eredménnyel vett részt:

egise alatt, az egyetemek ifjúsága részére leendő ingyenes átengedése tárgyában a székesfőváros tanácsához kérvényt adott be és kérvényének másolatait tudomás és mihez tartás végett az egyetemek rektorainak megküldötte. A választmány e tárggyal folyó évi április hó 25-én tartott ülésében foglalkozván, a főlövész-mester intézkedéseit lelkes éljenések közepette helyeslőleg tudomásul vette és örömeinek adott kifejezést, hogy a műgyetem rektora, Dr. Wartha Vincze min. tanácsos tanácsos ur ugyancsak e tárgyban hason beadványt intézett a székesfőváros tanácsához, a melylyel főlövész-mesterünk kérelmét a székesfőváros taná-

N é v	A test		Mellbősége cm.-ben	Tüdő- ürtartalma □ cm.-ben	Kari zom-ereje kg.-ban.	Magasugrás legalább	Távolugrás m.-ben	100 m. síkfutás hány mp. alatt	Sulydobás az I-nél 4 ¹ / ₄ , a II. és III. 9 ⁴ / ₁₀ Kgmal			Döntő verseny
	magassága cm.-ben	sulya kg.-ban							jobb kézzel	bal	össze- sen	
A verseny napján												
I. csoport, kezdők:												
Aczél Ákos	164	50	81	1500	7	1 méter	3.30	elmaradt			Mászás 5 ¹ / ₂ m. hosszú póznán. I. Mandel Izidor 6 mp. alatt.	
Groszmann Gyula	154	45	82	1500	13		3.70	15 ¹ / ₂	5.05	4.16		9.21
Mandel Gyula	160	52 ¹ / ₂	90	2500	14		3.50	16 ¹ / ₄	elmaradt			
Pintér Pál	156	47	72	2500	11		3.70	17	4.55	4.63		9.18
Roóz Jenő	158	50	85	2000	7		3.40	16 ¹ / ₃	3.95	3.50		7.45
II. csoport, haladók:												
Fürst Salamon	167	54 ¹ / ₂	95	2500	15	1-30 méter	4.35	15	4.77	5.08	9.85	Függeszkedés 5 ¹ / ₂ m. hosszú kötelen. I. Fürst Salamon 7 mp. alatt.
Lovass Béla	167	52	85	2500	7		4.78	15 ¹ / ₂	elmaradt			
Ozory István	158	52	90	3000	10		4.50	14	5.41	4.27	9.68	
Propper Miklós	166	55 ¹ / ₂	86	2500	9		4.48	14 ¹ / ₄	5.25	4.86	10.11	
Zsolenszky József	168	60	90	3500	15		4.30	elmaradt				
III. csoport, versenyzők:												
Horárik István	167	59	91	3500	14	1-40 méter	4.65	14 ¹ / ₄	5.90	4.62	10.52	20 kg tornagyolyó emelése páros kézzel I. Schirf Henrik 26 szor 75 mp. alatt.
Lustig Gyula	168	57	88	3500	15		4.50	14 ¹ / ₃	5.46	4.30	9.76	
Schirf Henrik	173	66 ¹ / ₂	91	3000	15		5.—	14	6.10	4.64	10.74	
Tikos Andor	168	61 ¹ / ₂	94	3000	16		4.64	15	elmaradt			
Weisz Miklos	166	53	92	3000	14		4.32	elmaradt				

Ezek után a bíráló bizottság visszavonult és alapos megbirálás után az igazgató a következő eredményt hirdette ki:

Az I. csoport nyertesének bronzérem, a II. csoportban tekintettel arra, hogy a második az összes versenyekben jobb eredményt mutatott, mindkettőnek bronzérem, a III. csoportban az elsőnek ezüst- a másodiknak bronzérem ítéltetett oda.

A zászló bevonása után a nézőközönség és a nyerteseket éltető ifjúság a zenekar indulója mellett oszlott széjjel.

Az a lelkes érdeklődés és feszült figyelem, melylyel ifjúságunk kezdettől fogva mindvégig kísérte a versenyt, valamint az az egetverő örömjongás, melylyel pályatársaik a győztesek kitüntetését fogadta, — biztosítékunk, hogy a pent-athlon versenyben újabb eszközre találtunk, mely növendékeinkben fokozza a verseny-szellemet s a testedzés minden nemének szorgalmas gyakorlására buzdítja őket.

Debreczen, április 18-án. Potomesik Ignác.

A Marczibányi rét sorsa.*)

Del-Medico Ágoston főlövész-mester úr, a Marczibányi réten létesítendő nyilvános park közepén tervezett sportterületnek, a budapesti polgári lövészegyesület

csanak jóindulatába ajánlja és azt kedvező értelemben elintézni kéri. Mint utólag értesülünk a tudomány egyetem rektora Dr. Herczegh Mihály egy. tanár ur az ügyet szintén magáévá tette és a műgyetem rektora által beadott kérvényhez csatlakozott.

Főlövész-mesterünk igen érdekes kérvényét, valamint a műgyetem rektorának figyelemreméltó beadványát alábbiakban egész terjedelemben közöljük.

A főlövész-mester ur kérvényének másolata.

Budapest székesfőváros tekintetes Tanácsához!

A Budapesti polgári lövész-egyesület választmányához a műgyetem és csaknem egyidejűleg a budapesti tudomány-egyetem rectorai azon kéréssel fordultak, hogy egyesületünk helyiségei a lő, labda és egyéb sportnemek gyakorlására az egyetemek hallgatótsága által igénybe vehetők legyenek. Egyesületünk, mely örömmel ragad meg minden kínálkozó alkalmat, melylyel a közjót szolgálhatja, ezen kéréseknek készségesen megfelelt és választmányi határozattal megállapította ama feltételeket, melyek mellett helyiségeit a főiskolák hallgatótságnak a nemes sport gyakorolhatása érdekében átengedi A fiatalok e feltételeket a maga részéről is elfogadta, de noha a testedzéshez örömet hozzalátott, alkalmas tereink korlátoltsága miatt a lösporton kívül testedző gyakorlatokat ez idő szerint alig teljesíthet. Az egyetemek nagyérdemű rectorai, kik maguk is készséggel támogatnak minden oly természetű actiót, mely

*) A Bpesti Polg. Lövészegyesület Értesítőjéből. Szerk.

a hallgatóság testi jólétének fokozására irányul, ielkes felhívásokkal terelik az ifjuság figyelmét a különféle nemes sportnemekre, minek következtében azok ezrei készséggel igénybe veendik a kínálkozó alkalmat, mely nekik néhány forint évi járulékkal lehetővé teszi az egészséges levegőben való mozgást nemes szórakozást a sokkal költségesebb és az egészségre ártalmas hossz- szas kávéházi tartózkodás lehető negligálása mellett, Lövész-egyesületünk csakis korlátolt számu ifjaknak nyújthat némi hajlékot, e célból a sportot kedvelő nagy részét az egyetemi ifjuságnak eme szórakozásban hely hiánya miatt sajnos nem részesíthetjük. Minthogy azonban a székesfővárosnak módjában van külön költségek igénybe vétele nélkül a lövész-egyesület részéről az egyetemek ifjusága érdekében kifejtett actiót hathatósan támogatni és minthogy abban a meggyőződésben élünk, hogy a székesfőváros tekintetes Tanácsa méltányolja azon törekvéseink üdvös és áldásos voltát, melyeket a fentiekben ecsetelünk, eme meggyőződésünk arra ösztökél, hogy a tek. Tanács figyelmét lövőházunk előtt elterülő Marczibányi rétre irányítsuk. A székesfőváros ugyanis megszerezte e rétet a célból, hogy az ottani környék rendeztessék, és hogy azon üdülőhely és park létesítessék a közönség számára. Mindezen célok szem előtt tartásával és ezek keretén belül kérjük tervünk realizálását lehetővé tenni. A részünkről kidolgozott és $\frac{1}{1}$ alatt idemellékelt terv szerint e rétet a főváros intenióihoz képest szabályoztatnék és parkirozása foganatosíttatnék, a park közepén megmaradt üres tér egyesületünk égisze alatt az egyetemek ifjusága által a hét bizonyos napjaiban labdajáték, télen korcsolyapálya céljaira vétetnék igénybe, különben pedig a nagy közönség szabad rendelkezésére állana. A játéktér körüli pálya ugyanilyen módozatok mellett kerékpársport pályának szolgálna. A park egyik részében esetleg középület lenne emelhető, a verseny-pálya körül pedig pavillonok számára üres helyek volnának fentartandók. A labdázás és verseny-pálya céljaira contemplált tér és pálya használatát első sorban az egyetemek ifjusága által leendő használatra lövész-egyesületünknek kérjük ingyen átengedni. Ezen kérésünk teljesítése által a székesfőváros részéről kilátásba vett hivatása e területnek teljesen érvényesül, a mennyiben a park, mely a közönség üdülésére tervezve van, létesülhet és egyben kielégítést találhat egy az ifjuság testi épségét szolgáló célszerű és hazafias törekvés is. Kérésünket ismétlem a tekintetes Tanács jóakarátában ajánlva, maradtunk teljes tiszteletünk nyilvánítása mellett.

Budapesten, 1898. április 21-én.

A budapesti polgári lövész-egyesület.

Del Medico Ágosta, s. k.,
főlövészmeister.

A műgyetemi rektor ur beadványának másolata :

685. szám. 1898. Budapest székesfőváros tekintetes Tanácsának. Helyben.

Tekintetes Tanács!

Fölötte fontos nemzeti érdek levén az hogy fiatal- ságunk szellemi elfoglaltsága mellett szabad óráiban testet edző sportjátékokban vegyen részt a magam részéről minden módot megragadok arra, hogy ezt a törekvést támogassam és elősegítem. Ez a törekvésem indított arra, hogy a budapesti polgári lövész-egyesületet fölkérjem, engedé át elfogadható föltételek mellett lövő-csarnokát és lövő-tereit a műgyetem ifjusá- gának lövő-gyakorlatok, valamint foot-ball, lawn-tennis

stb. sportjátékokra. A lövész-egyesület készséggel és lelkesen fogadta el ez ajánlatomat, örömmel engedte át csarnokát és lövő-terét és ifjuságunk már az első napokban tömegesen jelentkezett a belépésre. A mint azonban alkalmam volt meggyőződhetni, a megnevezett egyesület lötere nagyon szűk és alakulásánál, valamint beosztásánál fogva alkalmatlan arra, hogy azon a különböző sport-játékokat rendezni lehessen. Fölötte alkalmas volna azonban e célra az u. n. Marczibányi rét, mely közvetlenül az egyesület löcsarnoka előtt fekszik s a melynek egy része a jelzett sportcélokra fölhasználható volna, a nélkül, hogy ezzel a terület jelenlegi, avagy jövődöbeli rendeltetésétől elvonatnék. Tudomásom szerint a lövész-egyesület beadványt intézett a tekintetes Tanácshoz a rét egy részének e jelzett célokra átengedése iránt. Legyen szabad az egyesület e kérelmét a legmelegebben támogatnom. Nem csak a műgyetem, hanem a testvér tudomány-egyetem ifjusága is érdeklődik ama törekvés megvalósulása iránt, hogy egységes állandó helyet kapjon különböző sportjátékainak gyakorlására. A megjelölt hely erre minden tekintetben igen célszerű, az ifjuság gyakorolhatná a lövészetet s mindjárt ugyanazon a helyen a sportnak más nemeit is. A talaj kedvező, a levegő jó, a vidék szép s így a közönségnek az a része is, a mely örömmel szokott az ifjuság sportjátékai iránt érdeklődni, szivesen járna ki e helyre. Ez okból kérem a tekintetes Tanácsot, méltóztassék a budapesti polgári lövész-egyesület kérelmét jóindulattal fogadni és azt kedvező értelemben elintézni. Közéletünk minden tényezőjének érdeklődnie kell az iránt, hogy az ifju nemzedék lélekben nemes, testben egészséges, erős, edzett legyen. Meg vagyok róla győződve, hogy a tekintetes Tanács a maga részéről nem fogja ezt az üdvös célt támogatás nélkül hagyni. Budapesten, 1898. április 23. Dr. Wartha Vincze, s. k., miniszt. tanácsos e. i. rektor.

A másolat hiteleül:

Budapesten, 1898. április 25.

Jámbor s. k.,
titkár.

A soproni tornaverseny tervezete.

1. Május 28-dikáo a vendégek érkezése és elszállásolása.

2. Este 8 óraker ismerkedési estély.

3. Május hó 29-én reggel 8 óraker gyülekezés a Győr-Sopron-Ebenfurthi vasut állomásán. Indulás külön vonaton a versenyterre. Együttes próba: felvonulás, felállás oszlopokba, szabadgyakorltok, részletes tájékoztatás a verseny sorrendjének minden pontjára. A versenyek helyének kijelölése. Visszatérés.

4. Délután 1 óraker gyülekezés és elindulás a versenyterre.

A verseny 2 $\frac{1}{2}$ óraker kezdődik.

A versenyt rendező nagybizottság élén állanak: Simon Ödön, szab. kir. Sopron város és Sopron vármegye főispánja, a nagybizottság elnöke. Dr. Baán Endre, alispán. Gebhardt József, polgármester, a nagybizottság társ-elnökekei. Horváth Kristóf, a „szervező bizottság” helyettes elnöke. Dr. Kárpáti Károly, a „tér- és versenyrendező bizottság elnöke. Tormácssy János, a „szervező bizottság” jegyzője.

A verseny sorrendje.

1. Felvonulás és felállás oszlopokba.

2. „Hymnus“.

3. Az összes résztvevő tanulók szabadgyakorlatai.
4. Elvonulás a versenytérről előre kijelölt helyekre.
5. Katonai rendgyakorlatok (legkevesebb 24 tanulóval).

6. Szertornázás. (Mintacsapatok.)

7. Egyes intézetek játéka. A füles labda és a határrugó ki van zárva. — A játékszereket magukkal hozzák az intézetek.

8. Egyes intézetek szabadon választott gyakorlatai kézi szerrel.

9. Egyesek versenye:

a) Síkverseny: V. és VI. osztály külön-külön. Távoltság: 100 m.

b) Akadályverseny: VII. és VIII. osztály külön-külön. Távoltság 150 m. Az akadály két 70 cm-teres sővénygát.

c) Magas ugrás: V. és VI. osztály külön-külön ugródeszkaról. Ennek távoltsága állandóan 120 cm. Az ugrás 120 cm. magasságnál kezdődik.

VII. és VIII. osztály külön-külön ugródeszka nélkül. Kezdő magasság 110 cm. Az elugrás egy az ugródeszka rendes helyén az ugrózsínórral párhuzamosan a földre erősített 1 m. hosszú négyszögletes gerendáról történik. (Ez jelzi az elugrás pontját, de a tanulók nem kötelesek éppen erről a ponttól elugrani.)

d) Távolugrás: V.—VIII. osztályok külön-külön. Mind a négy osztály ugródeszkaról ugrik. Egy próbaugrás után minden versenyzőnek 2 ugrása van. A hosszabb ugrás számít.

e) Magas ugrás rúddal: VII. és VIII. osztály külön-külön. Ugrórudat minden versenyző magával hoz. Az ugródeszka állandóan 2 m. távoltságban áll. Kezdő magasság 2 m. Innen 2'40 cm.-ig 10 cm-terenként, 240-től 5 cm-terenként emelkedik a zsinór. A zsinórt rúddal leverni nem szabad.

f) Kötélmászás lábkulcsolással: V. és VI. osztály külön-külön.

g) Függeszakadás a kötélen: VII. és VIII. osztály külön-külön. Láb segítsége nélkül. A kötél 6 m. hosszú.

h) Súlydobás VII. és VIII. osztály külön-külön. A vasgolyó súlya 7 kg. A dobás ugródeszkaról és helyből történik. Jobb és bal kézzel egy-egy dobás.

10. Játékverseny. (Különböző iskolák egymással szemben.) Csak füles labda és határrugó. A játékszabályokat alább közöljük. Ha egy játékhoz több intézet jelentkeznék, a sors dönt, mely iskolák versenyeznek.

11. Felállítás oszlopokba. Győztesek kihirdetése. Érmek átadása.

12. Szózat. Elvonulás.

Jegyzet. Egyebekben a Vallás- és közoktatási m. kir. minis-
terium által kiadott versenyszabályok mérvadók. Kiemelendő még,
hogy csakis a közéiskolák torna-tananyagából vehetők a gyakorla-
tok és a játékok.

A játékversenyek szabályai:

I. Füles labda.

1. A játszótér hossza 100 lépés, szélessége 50 lépés. Közepét egy kis zászló jelzi. A kapuk 10 lépés szélesek.

2. A játékosok száma 24. Egy párton tehát 12 tanuló játszik.

3. Sorsolás dönti el, melyik párt kezdi a játékot. Ennek vezetője a középszászlótól 25 lépésre áll fel s három ugrással elhajítja a labdát. Minden további dobás helyből történik.

4. Ha az ellenfél a labdát a levegőben elfogta, joga

van azt két kézre fogva visszadobni, s ha ellenfele nem tudta a levegőben elkapni, ugyanaz a játékos, a ki imént a labdát a levegőben kifogta, onnan, a hol az a dobás után megállott, még egyszer dobja, de már fűténél fogva. Ezt a két dobást tehát az teszi, a ki a labdát levegőben szálltator kifogta, máskor dobhat a csapat legjobb dobója, a hányszor éppen akar.

5. Ha az egyik párt által a másik kapuján át dobott labdát az ellenfél a levegőbe kifogja, a játék tovább folyik, mert ennek most 2 dobásra joga lévén, ellenfelét visszanyomhatja.

II. Határrugó.*)

1. A játszótér 40 m. széles és 60 m. hosszú négyszögű terület. A labda: rúgó labda (foot—ball.)

2. Játékosok száma: mindkét párton 15—15 tanuló.

3. Cél: a labdát kizárólag rugás segítségével az ellenfélnek 5 m. széles kapuján át akár a földön gurítva, akár a levegőn átröpítve keresztül hajtani (egy rúgással.)

4. Sorsolás dönti el, melyik párt kezdi a játékot.

5. A játék kezdő rugása a kapu előtt 15 lépésnyire történik.

6. Szabad a labdát földről, neki szaladással, vagy anélkül, a földről való visszapattanása után vagy mint a levegőben szállót is kirugni.

7. Az ellenféltől jövő labdát szabad kézzel, lábbal megállítani vagy kézzel a levegőből ki is fogni, de tilos azt kézzel visszaütni, lökni stb.

8. A labdát az rúgja el, a ki a levegőből kifogta, megállította, vagy elsőnek megérintette és pedig azon pontrol, a hol megfogta.

9. Tilos az ellenfelet a rugásban akadályozni.

10. Ha a labda a kaput megkerülve jut ki, akkor a kaput védő párt azt a kapuvonalról rúgja vissza.

11. A hosszabb oldalhatáron (oldalvonalon) kifutó labdát a rugásra soros pártbeli az oldalvonalra merőleges irányban hozza vissza a térre s ott az irány tetzés szerinti pontjáról rugja ki.

Különösen dicsérve kell kiemelnünk e programmban, hogy a játékverseny a lapunkban már ismertett módon fog rendeztetni. Hasonlóképpen helyes dolog volt az akadály (helyesebben gát-) verseny felelevenítése, bár több gátat kellene venni. — A programtervezet azonban oly sok időt igényel, hogy több pontot ki kellene hagyni.

A versenyre eddig a következő intézetek jelentkeztek:

1. Szombathelyi prem. főgymnasium	36
2. Pozsonyi kir. kath főgymn.	33
3. Érsekúfvári főgymn.	43
4. Pozsonyi áll. főreál	48

Összesen 157

Helybeli (soproni)

5. Áll. főreálisk.	103
6. Ág. ev. főgymn.	227
7. Kath. Szt.-Benedekr. főgymn.	163
8. Ág. ev. képezde	63
9. Lachne-féle főgymn.	36

Főösszeg 722 tanuló.

Szabadgyakorlatok.

A szabadgyakorlatokat sikerült fényképekben is bemutatja a szétküldött értesítő. A gyakorlatok a következők:

*) E játék helyett szivesebben vettünk volna egy hazai játékot.
Szerk.

I. gyakorlat.

1. mozdulat: Ballépő állás előre páros karemeléssel előre középső tartásba (felső kéztartással.)
2. mozdulat: Bal támadó állás előre, páros kar-nyitással oldalt.
3. mozdulat: Vissza az első állásba.
4. mozdulat: Alapállás.
- 5-8. mozdulat: Ugyanaz jobb lábbal kezdve.

II. gyakorlat.

1. mozdulat: Ballépő állás oldalt páros karemelés-sel oldalt középső tartásba.
2. mozdulat: Bal támadó állás páros karemeléssel felső tartásba (orsó kéztartás)
3. mozdulat: Vissza az első állásba.
4. mozdulat: Alapállás.
- 5-8. mozdulat: Ugyanaz jobb lábbal kezdve.

III. gyakorlat.

1. mozdulat: Terpesztő ugrás oldalt, kart a mellre.
2. mozdulat: Törzshajlítás előre páros karlökéssel előre.
3. mozdulat: Vissza az első állásba.
4. mozdulat: Alapállás (ugrással).
5. mozdulat: Terpesztő ugrás oldalt, kart a mellre.
6. mozdulat: Törzshajlítás hátra páros karlökéssel fölfelé.
7. mozdulat: Vissza az 5. állásba.
8. Alapállás.

IV. gyakorlat.

1. mozdulat: Ballépő állás oldalt kart a mellre.
2. mozdulat: Törzsfordítás támadó állással balra páros karlökéssel oldalt.
3. mozdulat: Vissza az első állásba.
4. mozdulat: Alapállás.
- 5-8. mozdulat: Ugyanaz jobbra.

V. gyakorlat.

1. mozdulat: Ballépő állás hátra páros karemeléssel előre középső tartásba.
2. mozdulat: Félfordulat balra (záró állásba) páros karlendítéssel felső tartásba.
3. mozdulat: Vissza az első állásba.
4. mozdulat: Alapállás.
- 5-8. mozdulat: Ugyanaz jobbra.

VI. gyakorlat.

1. mozdulat: Bal terpesztő állás oldalt páros karemeléssel oldalt középső tartásba.
2. mozdulat: Negyedfordulat balra jobb lábtérde- léssel és páros karlendítéssel felső tartásba.
3. mozdulat: Vissza az első állásba.
4. mozdulat: Alapállás.
- 5-8. mozdulat: Ugyanaz jobbra.

VII. gyakorlat.

1. mozdulat: Bal védő állás előre karkeresztéssel a mell előtt (balkar fölül).
2. mozdulat: Támadó állás előre páros karvágással lefelé (a két kéz lehetőleg közel a testhez.)
3. mozdulat: Vissza az első állásba.
4. mozdulat: Alapállás.
- 5-8. mozdulat: Ugyanaz jobbra.

VIII. gyakorlat.

1. mozdulat: Bal terpesztő állás oldalt páros karemeléssel oldalt középső tartásba.
2. mozdulat: Záró lépés jobb lábbal páros karkör- zéssel fölfelé haladólag a test előtt keresztzéssel és mély guggolással (bal kéz a jobb kéz előtt) (a keresz- tezés lehetőleg nyújtott karokkal történjék).

3. mozdulat: Vissza terpesztő lépés jobbra karkör- zéssel lefelé haladólag a test előtt keresztzéssel (bal kéz a jobb kéz előtt).

4. mozdulat: Záró lépés bal lábbal alapállásba.

5-8. mozdulat: Ugyanaz jobbra (mindkét karkör- zésnél jobb kéz a bal kéz előtt).

Kelt Sopronban, 1898. április hó 14 én.

A versenyrendező bizottság.

Különfelek.

A „Sport Világ” orsz. pályaversenye. (1898. ápr. 24.) Az első országos kerékpár-verseny, mely vasárnap folyt le a millennáris versenypályán, igen figyelemre méltó jelenségekről tett tanúságot. Az egyik az, hogy a nagy közönségnek a kerékpár-sport iránt táplált ed- digi rossz véleménye átváltozott komoly érdeklődéssé, a másik s ezt nem mondhatjuk örvendetesnek, a szá- msttévő fővárosi versenyzők gárdája alig közelíti meg a tuzatot. Mig tavaly és a millennium évében szűknek bizonyult pályánk a startolók tömege részére, addig ugyszólván üresnek látszott a küzdő-tér. Okokat nem fürkésztünk. A ki nem vak, látja: a ki kissé figyelem- mel kíséri a sport-egyletek jelenlegi működését, észre- veheti, hogy a turisztika napról-napra hódít s hivei egyre szaporodnak. Itt adjuk a verseny részletes eredményét a „M. K. A. S.” után:

I. *Megnyitó-verseny 1000 m.* 5. induló. 1. Greiner (Eiana S. E.) 2' 2. Wiegand (Hunnia M. B. C.) 2' 1/5'' 3. Katzer (Condor K. E.) 2' 2/5''.

II. *Nyerelének-versenye 1000 m.* 9 induló. 1. Kesz- ler (Condor K. E.) 1' 28 1/5'', 2. Boda (M. U. E.) 1' 58 4/5'', 3. Beimler (Condor K. E.) 1' 28 3/5''.

III. *Fő-verseny 2000 m.* 5. induló. 1. Greiner (Di- ana S. E.) 4' 48'', 2. Wiegand (Hunnia) 4' 48 1/5'', 3. Katzer (Condor K. E.) 4' 48 2/5''.

IV. *Tandem-verseny 3000 m.* 3 pár. 1 Greiner—Keszler 6' 45 1/5'', 2. Beimler—Katzer 6' 45 3/5'', 3. Hoff- mann—Poszert 6' 46 1/5''.

V. *Térelőny-verseny 2000 m.* 17 induló. 1. Kirch- knopf (M. A. C.) 60 m. előny 2' 58'', 2. Fegher (B. K. E.) 70 m. előny 2' 58 1/5'', 3. Krempels (M. A. C.) 150 m. előny 2' 58 2/5''.

VI. *25 km. verseny-vezetőikkel.* 4 inculó. 1. Gerger (B. K. E.) 36' 04 1/5'', 2. Katzer (Condor K. E.) 37' 42 2/5'', 3. Kirchknopf (M. A. C.) 38' 43 4/5''.

E versenyben 2 négy-ülékes, 2 három-ülékes és 7 két-ülékes vezető-gép szerepelt.

Hieronymi Károlynak Arad város orsz. gyűl. kép- viselőjének, mint az aradi kerékpárclub tiszteletbeli tag- jának Lukány Lajos a club elnöke a napokban adta át a disz okmányt.

Vadászgyönyörűség. Vadászembernek a legnagyobb öröme telik abban, ha zsákmányát csinosan kitömvé, praeparálva megőrizheti. A praeparatio azonban eddig csak a legritkább esetekben maradt meg hosszú ideig, néhány hónapig, egy két esztendő alatt tönkre ment, mert nem igen volt alkalmas szer, mely azt a bomlás- tól megóvjá. Katona Mihály az Országos muzeum és könyvtár bizottság praeparatora, ki előbb József ki- rályi hercegnél volt alkalmazva, mint állatkiömvő és több nagyhirű praeparatori műintézetnek volt már tagja most olyan konserváló szert talált fel, a mely a kitö- mött állatokat akar örök időre megvédi a pusztulástól. Az érdekes találmányról s az ezzel kapcsolatos új pre- parálási módszerről a feltaláló Katona Mihály szivesen

ad felvilágosítást Budapesten a József-körút 21. száma alatt levő laboratóriumában s itt ugyanilyen módszerben való állatkitöméseket, modellirozásokot is elvállal. Készít vadász trohehat emiősből és madarakból természetű felállítással, biológiai kisebb nagyobb csoportokat természetű környezettel: ugyan ily biológiai felállítású állatokból nagy raktárt tart. Iskolai czélokra valamint mindennemű tanszer tárgyat beszerez és közvetít a legméltányosabb árak mellett. Ajánljuk intézeink figyelmébe és lapunk t. olvasóinak K a t o n a állat kitömő intézetét.

A magyar kir. szab. osztálysorsjáték igazgatósága lapunk mai számában közlésezi a II. sorsjáték tervezetét, melyre tisztelt olvasóink figyelmét felhívjuk.

HIRDETMENY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyministerium ellenőrző közegei a Második magy. kir. szab. Osztálysorsjáték I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főelrusítóknak elárusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.
100,000 sorsjegy 50,000 nyeremény.

Első osztály. Betét 12 korona. Huzás: 1898. május 11. és 12-én. 3,000 nyer. 240,000 kor.

Második osztály. Betét 20 korona. Huzás: 1898. jun. 7. és 8-án 4,000 nyer. 477,000 kor.

Harmadik osztály. Betét 32 korona. Huzás: 1898. jul. 6. és 7-én. 5,000 nyer. 898,000 kor.

Negyedik osztály. Betét 40 kor. Huzás: 1898. aug. 3. és 4-én. 4,000 nyer. 934,000 kor.

Ötödik osztály. Betét 32 kor. Huzás: 1898. aug. 24. és 25-én. 4,000 nyer. 1,061,000 kor.

Hatodik osztály. Betét 24 kor. Huzás: 1898. szept. 14. október 13 ig. Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

1.000,000 korona

30,000 nyeremény és jutalom 9.550,000 korona.

Az I. osztály huzása 1898. május hó 11. és 12-én lesz. A huzások a Magyar királyi ellenőrző hatóság és kir. közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a Vigadó termeiben Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók.

Budapest, 1898 április 15-én.

Magy. Kir. Szabad. Osztálysorsjáték igazgatósága.

Lónyay.

Hazay.

A Fonciére Pesti biztosító intézet igazgatóság jelentéséből a következőket emeljük ki:

Különös meglepéssel utalhat az igazgatóság az életbiztosítási üzletág fejlődése, lefolyása és kedvező eredményére. A biztosítási állomány 1897. december végén 27.761.646 frt tőkét és 9005 frt járadékot képviselő 17.504 kötvényből állt. Ez állományval szemben, díjtartalékok és díjáhozatók fejében a viszontbiztosítási hányadok levonása után 5.860,880 frt 42 krt tüntet fel A díjbevétele 1,156.356 frt 15 krra rugott, meghaladván az előző évt 79.957 frt 08 krral. Hasonlólag a kamatbevétele is 22.952 frt 18 krral szaporodott az előző évvel szemben és 260,219 frt 37 krt tesz ki. Az árfolyamtartalékalap 14.705 frt 45 krral növekedett, Haláleseti kiadások az előző évihez képest 27.470 frt 18 krral kevesebbre rugnak. Ez üzlegág 76.361 frt 71 kr. tekintélyes nyereséget mutat fel; ezenkívül a nyereségrészszel biztosított ügyfelek részére 10669 frt

95 krt fizettek ki, a mi a befizetett évi díj 15²/₃%-át tevő osztaléknak felel meg. A tűzbiztosítási ágazatban a készpénzdíjbevétele a törlések levonása után 3,402.828 frt 81 krra rugott, míg viszontbiztosítási díjak fejében 1.263,381 frt 93 krt, saját számlákat terhelő károk fejében pedig 1,430.834 frt 69 krt adtak ki. A későbbi években esedékes díjkötelezvények és díjváltók összege 7,433.449 frt 68 krra rug. Díjtartalék fejében a tiszta bevétel 40%-át tevő 855.780 frt van kiadásba helyezve. A balesetbiztosítási üzletág bevétele, a törölt biztosítások utáni díj levonása után, 171.179 frt 79 krt tesz ki. Ezzel szemben 18.542 frt 85 krt viszontbiztosítási díj és 67.358 frt 91 krt saját számlákat terhelő károk fejében adtak ki. Díjtartalék fejében a tiszta bevétel 40%-át tevő 61.054 frt 77 krt helyezték kiadásba. A későbbi években esedékes díjkötelezvények összege 991.245 frt 84 krt tesz ki. A szállítmánybiztosítási ágazatban a díjbevétele 782.257 frt 02 kr volt, ellenben viszontbiztosítási díjak fejében 374.988 frt 15 krt és saját számlabeli károk fejében 285.736 frt 79 krt fizettek. Díjtartalék gyanánt 70.500 frt van kiadásba helyezve. Sajnos, hogy a felsorolt üzletágak kielégítő eredményével, a hazánkban működő többi társaságra nézve is hátrányos kimenetelű jégbiztosítási ágazat kedvezőtlen lefolyása áll szemben. Ez ágazat bevétele 263.446 frt 47 kr volt, míg károk fejében 398.847 frt 21 krt fizettek. A jégbiztosítási üzlet tavalyi lefolyása a legutóbbi két évtized óta a legveszteségesebbnek tekintendő. Eme körülmény folytán az e biztosítási ágazat alapos reformjára czélzó valamennyi, ez ágazatot művelő osztrák-magyar társaság törekvéseit az igazgatóság is támogatta, a mennyiben a létrejött több évre szóló viszontbiztosítási szerződéshez hozzájárult, miáltal kockázatoknak ésszerű feltételek mellett való felosztása lehetséges fog válni. A fent jelzett közös megállapodásban való részesedés hányadát csekély mérvre szállította le az igazgatóság úgy hogy valamely jelentékenyebb jégkárveszteségét a jövőben az intézetre nézve kizártnak tekinthet. A fentemlített intézkedések a gazdaközönség érdekeit semmiféle irányban hátrányosan nem érintik.

Vivók körében

sensatiót kelt a gummiból készült, szabadalmazott

„Damascenus“

kardmarkolat,

mely rugalmasságánál fogva nem nyomja a kezét, elhárítja a kard csúszását, megóvja a keztyüt a kopástól.

A cs. és kir. hadügyminiszterium 1522/1896 sz. rendeletével tanítási czélokra ajánlotta.

Bármely kardra könnyen ráerősíthető!

Legtöbb államban szabadalmazva!!

Viszontelárusítók kerestetnek.

Magyar ruggyantaárugyár
részvénytársaság
BUDAPEST,

Előfizetési díj:

Negyedévre 1 frt
Félévre 2 frt
Égész évre 4 frt

Egyes szám 20 kr.

Majelen havonkint
kétser.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség
Ferencz-körút 22. sz.
I. em. 2. a.Kiadóhivatal
József-körút 43. szám.

Az Achilles Sport-Egylet,
Aradi Korcsolyázó-Egylet,
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club
Beregszászi Korcsolyázó-egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Korcsolyázó-Egylet,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vívó-Club,
Érsekújv. Vívó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet.
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vívó-Egyes.
Kolozsvári Athletikai Club,

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.
Lévai Torna- és Vívó-Egylet
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet.
Lőcsei vívó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. torna-egylet,
Magyar Uszó-Egylet.
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vívó-Egyl.,
Marosvásárhelyi Kerékpár-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egyl.,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet.
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
O-Becsei Kerékpár-Egyes.,
Ó-budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pozsonyi Hajós-Egylet,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero csónakázó-egylet.
Sátoraljujhelyi Korcs. Egyl.
Selmeczi Akad. Athléta-Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. köre.
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,

Szabadkai Torna-Egylet,
Szarvasi Korcsolyázó Kör,
Szatmár-Németi torna és vívót-egyl.
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székesfehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletika-Club,
Szelnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli korcs.- és hajós-Egylet,
Torontáli atletikai club
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zsombolyai Athletikai-Club,

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága 47.00. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

A versenyre készülési bajai.

Nem a trainingról akarok szólni, hanem az egész tanulósnak a kerületi versenyre való kiképzéséről. Bár annyit legyen szabad mondanom a trainingról, bármint szörnyűködnek is egyik-másik kollegám még e szótól is, hogy előzetes gyakorlat nélkül nagy lelkiismeretlenség volna a tanulókat különösen a futó és gyalogló versenyre ereszteni. Az iskolai training tanári felügyelet alatt történő gyakorlat és nem idomítás, hanem mégis csak előkészítés a versenyre.

Mindenekelőtt az a legnagyobb baj a versenyre készüléskor, hogy így az év végén, közvetlenül a vizsgák előtt nem lehet a tanulókat az okvetlen szükséges közös gyakorlati órákra összegyűjteni. nem pedig azért sem, mert még ha csak a legjobb tanulókat vinnők is a versenyre, ezek sem szakíthatnak hetenkint egy-két délutánt a versenyre kiművelésre. — Most láthatjuk igazában, hogy mily szükség volna legalább egy oly délutánra, mikor a tanulók szabadon játszhatnának. — Most nem kötelezhetünk senkit sem, hogy a külön gyakorlati órákon jelen legyen, míg a rendes tanítási órák alul, ha egyik-másik rendes tanár el is ereszti a versenyre készülőket, a legtöbb tanár nem menti fel őket, s így nincs módunkban a csapatot egyetlen egyszer is teljesen együtt látni.

A rendes tanárok közt ma is kivétel, — tapasztalatom és hallásom szerint, — az olyan

tanár, ki az ifjusági tornaversenyeknek és általában a tornázásnak tetteiben is jó barátja, volna. A tornatanár munkájának pedig mi eredménye sem lehet, ha az iskola épen ezen kivételes munkásságában nem támogatja. Sőt hallottam olyan megjegyzést is, hogy az egész versenyzés ügye csak a tornatanárok szereplési viselkedéséből fejlődött ki. — Ez éretlen megjegyzés felett mi mosolyoghatunk, de van, kinémi hitelt ad neki. Ezért egész bátran azt merem állítani, hogy ha megszavaztatnák a tornatanárokat a versenyek tartását illetőleg, biztosan a többség ellenök nyilatkoznék, mert annyi akadály, küzdelem áll utjában, hogy fáradságát sem az elismeréssel, sem az eredménytel nem látja jutalmazva.

De miután a magas ministerium rendeletéből ez évben is tartatnak ifjusági versenyek, a tornatanárok lelkiismeretes buzgósággal készülnek a versenyekre, mert ez ügy nem az ő személyes ügyük, hanem nemzeti fontosságú intézmény, melynek sikerétől, fellendülésétől nemzeti erősödésünk függ.

E nagy cél érdekében tehetnének annyit középiskolánk igazgatói, hogy pl. a szombati utolsó órán megengednék a versenyre készülő 30—40 tanulónak az összgyakorlatok végzésére a tornaterembe való kijövetelt. Így legalább a verseny előtt két három órán egybe lehetne gyűjteni a tanulókat.

Sok bajt okoz még a versenyre készüléskor az is, hogy itt a fővárosban alig van tér, hol

a fiuk a katonai rendgyakorlatokat és játékokat gyakorolhatnák. Vajha siker koronázná a tornatanárok együttes munkálkodását, mi a fővárosi játékterek létesítését czélozza.

Egy tornatanár.

Evezős versenyek.

A Magyar Evezős Egyletek Orsz. Szövetsége által Budapesten 1898. évi július hó 3-án rendezendő nemzetközi amateur-evezősverseny sorrendje és feltételei:

I. *Állami díj.* Négyevezős kormányossal. Nyitva kezdők (juniorok) számára. Örökös vándordíj, alapította 1894-ben gróf Csáky Albin volt vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur. E díjat a győztes egylet csak egy évre nyeri meg, s a szövetség következő évi versenyén védeni tartozik. A győztes egylet a díjnak a következő versenyre való visszaadása alkalmával a szövetség ezüst emlékpajzsát kapja tulajdonul Tét 15 frt. Védő: „Neptum“ budapesti evezős egylet.

II. *Bajnoki verseny.* Skiffverseyy Magyarország evezős bajnokságáért. Nyitva a Magyar evezős-egyletek országos szövetségéhez tartozó egyletek tagjai részére. Örökös vándordíj, alapították dr. Bedő Albert és a Magyar evezős-egyletek országos szövetségéhez tartozó egyletek.

E díjat a győztes egylet csak egy évre nyeri meg. A győztes evezős kék szalagon arany-éremet és a „bajnok“ czímet nyeri, a győztes egylet tagjai azon évben jogosítva vannak a kék szalag jelvényt viselni. A bajnok czímet a győztes évenként megvédeni tartozik, különben elveszti. Tét 10 frt. Védő: Szandtner Béla, a „Nemzeti hajós egylet“ tagja.

III. *Tiszai regatta-szövetség díja.* Négyevezős-versen kormányossal. Időleges vándordíj, alapította a Tiszai regatta-szövetség. Végleges megnyerése, ha nem is egymásután következő ötszöri győzelemhez van kötve. A vándordíjnak a következő versenyre való visszaadása alkalmával a győztes egylet az országos szövetség ezüst emlékpajzsát kapja tulajdonul. Tét 15 frt. Védő: „Neptun“ budapesti evezős egylet (3 győzelem). „Pirat“ bécsi evezős egylet (1 győzelem). „Maros“ aradi evezős egylet (1 győzelem).

IV. *Skiff verseny.* Juniorok számára. Tiszteletdíj. Tét 5 frt.

V. *Négyevezős verseny kormányossal.* Palánkos hajók. A III. és VI. számra nevezett evezősök kizárva. Tiszteletdíj. Tét 15 frt.

VI. *Négyevezős verseny kormányossal.* (I. oszt.) Tiszteletdíj. Tét 15 frt.

VII. *Kettős párevezős (double seull) kormányos nélkül.* Tiszteletdíj. Tét 10 frt.

VIII. *Négyevezős verseny kormányossal.* A III. és VI. számra nevezett evezősök kizárva. Tiszteletdíj. Tét 15 frt.

A bajnoki (II. számú) verseny kivételével valamennyi verseny nemzetközi jellegű s azokban a szövetség tagjain kívül részt vehet valamennyi külföldi amateur evezős-egylet rendes tagja.

A versenyeknél a Magyar evezős-egyletek országos szövetségének versenyszabályai kötelezők.

A verseny délután 5 órakor kezdődik s egyes számai 20 percnyi időközökben a fent megállapított sorrendben következnek egymásután. A versenypálya a

Margitsziget bal (pesti) partja mentén tüzetik ki. A pálya hossza minden versenynél 2000 méter folyam mentében fordulás nélkül. A starthelyek számozása a szigeti parttól kezdődnek.

A győztes csapatok emlékérmeket kapnak.

Az V. számú verseny palánkos hajóban evezendő.

Az egyletek jelentkezésének határideje 1898. június hó 13-a.

A csapatok megnevezésének határideje 1898. június hó 17-e.

A jelentkezések és nevezések, előbbieket a tétel melléklésével Szendey Béla szövetségi titkár czimére (Budapest, V. Nádor-utczak 12.) zárt borítékban küldendő be.

A magyar Evezős Egyletek Orsz. Szövetsége által Szegeden 1898. évi június hó 29-én rendezendő amateur evezős-verseny sorrendje és feltételei:

I. *Kettős párevezős (double scull),* kormányossal, nemzetközi verseny. „Tiszai Regatta-Szövetségi vándordíj“; legjobb hajók, öt izben nyerendő meg. — Védő: „Szegedi Csónakázó-Egylet“ (2 győzelem), „Temesvári Csónakázó-Egylet“ (4 győzelem). Tét 25 frt. Első hajó legénységének arany, másodiknak ezüst érem.

II. *Tiszai Regatta-Szövetség vándordíja.* Négyevezős verseny kormányossal; palánkos hajóknak. Zárt verseny. 5 izben nyerendő meg. Védő: „Maros“ aradi evezős-egylet (4 győzelem). Első hajó legénységének arany érem, másodiknak ezüst érem. Tét 15 frt.

III. *Skiff verseny.* Juniorok számára; nyílt verseny, legjobb hajók. Győztesnek ezüst érem. Tét 5 frt.

IV. *Négyevezős verseny kormányossal* (II. oszt.) Nyílt verseny. Legjobb hajók. A VI. versenyre nevezett evezősök kizárva. A győztes csapatnak ezüst érem. Tét 15 frt.

V. *Skiff verseny.* „Szeged város vándárdíja.“ Nyílt verseny, legjobb hajókban. 3 izben nyerendő meg. Védő: Fodor Jenő (1 győzelem), a Szegedi Csónakázó-Egylet tagja. Elsőnek arany érem, másodiknak ezüst érem. Tét 10 frt.

VI. *Országos szövetségi vándordíj, négyevezős kormányossal.* Legjobb hajók; nyílt verseny. Örökös vándordíj. Alapította a Magyar Evezős-Egyletek Orsz. Szövetsége 1897-ben, E díjat a győztes egylet csak egy évre nyeri meg, s a szövetség következő évi versenyén védeni tartozik. Védő: „Maros“ aradi evezős-egylet. Első hajó legénységének arany érem, másodiknak ezüst érem. Tét 15 frt.

VII. *Négyevezős verseny kormányossal.* Juniorok számára. Első hajó legénységének ezüst érem. Tét 10 frt.

A II. számú verseny zárt verseny, melyben csak a Tiszai Regatta-Szövetséghez tartozó egyletek tagjai vehetnek részt.

Az I. sz. verseny nemzetközi jellegű, melyben részt vehet minden amateur-egylet.

A III., IV., V., VI., VII. sz. nyílt versenyek, országos jellegűek, melyeken részt vehet minden a Magyar Evezős-Egyletek orsz. szövetségéhez tartozó egylet.

A versenyeknél a Magyar Evezős-Egyletek orsz. szövetségének verseny-szabályai kötelezők. A versenypálya a szegedi köruti hid fölött a Tisza balpartján tüzetik ki; a pálya hossza minden versenynél 2000 méter a folyam mentében fordulás nélkül. — A starthelyek számozása a Tisza jobb partján kezdődik. A ver-

senyek a megállapított sorrendben 20 percnyi időközben tartatnak.

A verseny kezdete d. u. 4 óra. Az egyletek jelentkezésének határideje: 1898 május 29. éjjeli 12 óra; a csapatok megnevezésének határideje: 1898. június hó 14 éjjeli 12 óra.

A jelentkezések és nevezések előbbieket a tétek melléklésével zárt borítékban „Jelentkezés“ vagy „Nevezés a versenyre“ felirással „Szegedi Csónakázó-Egyletnek“ czimzéssel Szegedre küldendők.

Budapest, 1898. április hó 24-én.

A Magyar Evezős-Egyletek
orsz. szövetségének igazgatósága.

A hódmezővásárhelyi Torna- és Vivő-Egylet

10 éves fennállása emlékére rendezett országos jellegű torna- és atletikai versenyek feltételei.

A verseny ideje: 1898. augusztus hó 21-én d. e. 5 és d. u. 3 óra.

Nevezési határidő: 1898. aug. 19. déli 12 óra.

Versenypálya: a Népkertben ez alkalomra berendezett versenytér — a szentesi és kutasi országutak és a Tisza folyam.

Nevezések 2 frrtal együtt Pokomándy Dezső egyesületi titkárhoz Hódmező-Vásárhelyre küldendők.

Délelőtt:

I. *Távyaloglás.* 56 kilométer. Pálya a szentesi országut, Szentesig és vissza. Díjjak: 1. aranyérem. 2. diszitett ezüstérem. 3. ezüstérem. 4. bronzérem. Futás diszqualifikál. Indulás reggel 5 órakor.

II. *Országuti kerékpárverseny.* 62 kilométer. Pálya a kutasi országut Orosházáig és vissza. Díjjak: 1. aranyérem. 2. diszitett ezüstérem. 3. ezüstérem. 4. bronzérem. Indulás reggel 6 órakor.

III. *Távolzás.* 2000 méter. Pálya a Tisza, az algyői kompnál lefelé. Díjjak: 1. aranyérem. 2. diszitett ezüstérem. 3. ezüstérem. 4. bronzérem. Indulás reggel 8 órakor.

IV. *Gyorszás.* 300 méter. Pálya a Tisza az algyői kompnál lefelé. Díjjak: 1. diszitett ezüstérem. 2. ezüstérem. 3. bronzérem.

Délután:

V. *Kerékpár-verseny.* Távoltság 5 kilométer (12 és fél kör). Bármilyen együlékes kerékpárral. Díjjak: 1. diszitett ezüstérem. 2. ezüstérem. 3. bronzérem.

VI. *Szertornázás.* Összetett verseny: magas nyújtón korlát és lovon. Mindegyik szeren egy lengési, egy lengés nélküli és egy tetszés szerinti gyakorlat végzendő. Ezekon kívül a lovon hosszában egy terpesz (guggoló vagy olló) átugrás, mint kötelező gyakorlat végzendő. Díjjak: 1. tiszteletdíj és diszitett ezüstérem. 2. ezüstérem. 3. bronzérem.

VII. *Távolugrás.* Az iramodás tetszés szerinti, az elugrás a földről történik. Az elugrási hely élet mésszel bevont lécz jelzi. Aki az elugráskor a lábfej hegyével a léczre, vagy — rossz rohanás esetén — a léczen túl lép, annak ugrása számít, de nem méretik. Díjjak: 1. diszitett ezüstérem. 2. ezüstérem. 3. bronzérem.

VIII. *Sulydobás távolba.* Suly $7\frac{1}{4}$ kgm. vasgolyó. A dobás 2·13 méteres négyszögből történik. Minden versenyző háromszor dob. Legnagyobb dobása számít.

Aki a határvonalon túliép, annak dobása számít, de nem méretik. A három legjobb dobónak még 3—3 dobás engedetik s a 6 dobás közül a legnagyobb számít. Díjjak: 1. diszitett ezüstérem. 2. ezüstérem. 3. bronzérem. 11 mtr 7 cm. országos rekord javítás esetén elsőnek aranyérem.

IX. *Ugrás ruddal magasba.* Az ugrás a földről történik. Rohanás tetszés szerinti. Aki a zsinórt vagy léczet átugrás közben leüti, testével érinti, vagy rossz rohanás esetén a ruddal a mércze alatt elszalad, vagy a rudat a mércze határvonalán túl dobja, hibát követ el és egyszer javithat. Díjjak: 1. diszitett ezüstérem. 2. ezüstérem. 3. bronzérem.

X. *Diszkosz-vetés.* A diszkosz átmérője 22 cm., sulya 2 kgm. A vetés a földön jelzett 2·50 méteres négyszögből történik. Aki a négyszögből kilép vagy a határvonalra lép, annak vetése számít. Díjjak: 1. diszitett ezüstérem. 2. ezüstérem. 3. bronzérem. 30 méter 82 cm. országos rekord javítása esetén elsőnek aranyérem.

XI. *Kardvívás egész testre.* 6 „volt“-ra. A párok sorshuzás által alakíttatnak. Az első izben győztesek maguk között újra mérkőznek. Az utolsó két pár győztesei nyerik az első és második díjat. Maguk között azonban az első, illetve második díjért újra mérkőznek. Az előző mérkőzések folytán kiesetteknek joga van a bíráló bizottság engedélye mellett a nyertesekkel az általuk nyert díjért döntő mérkőzést kívánni. Díjjak: 1. Tiszteletdíj és diszitett ezüstérem. 2. ezüstérem.

XII. *Sikfutás.* 91·4 méter (100 yard) egyenes pályán. Díjjak: 1. diszitett ezüstérem. 2. ezüstérem. 3. bronzérem.

A Magyarországi Tornaegyletek szövetsége megkérte, hogy a VI. sz. szereken való összetett verseny első győztese részére tűzze ki a versenyszabályaiban megállapított szövetségi aranyérmét.

A tiszteletdíjak: értékes emléktárgyak.

A díjjak a verseny lefolyása után azonnal kiosztatnak.

Általános versenyszabályok:

1. versenyeken részt vehet minden magyar test gyakorló és sport-egylet gentleman-amateur tagja.

2. Tét: 4 korona.

3. A második díj csak 3 versenyző, a harmadik csak 5 versenyző, a negyedik csak 7 versenyző mérkőzése esetén adatik ki. Ettől azonban a versenybírótság eltekinthet s joga lesz a díjakat a kevesebb versenyző esetén is kiadni, ha az eredmény megfelelő lesz.

5. A versenyekben versenyöltöny viselése kötelező.

6. Óvások a titkárnál azonnal az illető verseny lefolyása után emelhetők. Azok felett a versenybírótság dönt, amelynek határozata ellen fellebbezésnek helye nincs.

7. A versenyek kezdete harangjelzéssel jeleztetik, mire a versenyzők a bírói emelvényen megjelenni tartoznak.

8. A nevezésnek tartalmaznia kell

a) a versenyző vezeték és keresztnévét;

b) polgári állását;

c) lakását;

d) a versenyt, a melyre nevez;

e) versenyöltönye színeit;

f) 4 korona tétet;

g) azon egylet nevét, melynek tagja az elnök vagy titkár igazolásával.

Egyébként — kétség esetén — a M. T. E. Sz.

legújabb kibocsájtott versenyszabályai az irányadók.

A hőmező-vásárhelyi Torna- és Vivő-Egylet az 1898. évi április hó 13-iki választmányi gyűlésén hozott határozata alapján.

Hőmező-Vásárhely, 1898. ápril 26-án.

Pokomándy Dezső,
titkár.

Dr. Imre József,
elnök.

A miskolci athléta-kör 1897. évi működése.*)

Egyesületünk nyolczadik évét fejezte be a múlt évvel. Ezen idő alatt — egy mostoha évet leszámítva — folyton egyforma állapotban maradt. A tagok számában előállott hullámzás nem volt jelentékeny. Csak a pártoló tagok számában mutatkozik az alapítás évétől mostanig 13 főnyi apadás, kik helyett újak nem léptek be. A rendes tagok száma 40—49 közt váltakozott. Jelenleg van 1 alapító, 23 pártoló, 49 rendes, 3 vendég, összesen 76 tagja körünknek. A fejlődés tehát csak a működés terén tapasztalható. Mind a régi, mind az újabb működő tagok közül többen olyan fokát érték el az athletika egyes ágaiban való kiképzésnek, melylyel nyilvános versenyekre is képesekké váltak. Ilyen téren azonban eddig országos versenyeken nem léptünk fel, csak a magunk szűk körében mutattuk be gyakorlataink eredményét. A múlt évben két alkalmat használtunk fel ilyen célra. Az 1897. évi márczius 13-án házi viadalt tartottunk a kör gyakorló helyiségében, szép számú művelt közönség jelenlétében, mely alkalommal 12 működő tag a vivási mutatványokban általáan elég ügyességet bizonyított, a tornában pedig meglepő szép és szabatos gyakorlatokkal kötötte le a nézők figyelmét. Igen érdekes és szép volt 2 tag műbirkózási gyakorlottsága. Ezen házi viadalt a „Korona“ vendéglőben társasvacsera követte, mely táncmulatsággal végződött. Junius 1-én pedig a Népkerthben rendeztünk majálissal összekötött nyilvános tornaversenyt, előkelő közönség jelenlétében. A versenyre 5 körtag jelentkezett, 2 azonban visszalépett. A három versenyző: Kühne Andor, Nagy Tivadar és Nikell József urak távol és magas dobásban, távol és magas ugrásban, súlyemelésben és futásban versenyeztek. Végül Nikell és Nagy urak programmon kívül a műbirkózásban mérköztek. A versenybírálok ítélete szerint mindhárom bajtársunk oly ma as foku edzettségéről, ügyességéről és kitartásról tett t. nuszágot, hogy a kör választmánya által készített ezüst-érmert mindháromajoknak örömmel tűztem mellére ott a helyszínén, nyilvánosan.

De nemcsak e három társunk edzette magát szorgalmasan, hanem általában kielégítő volt a gyakorló órák látogatása a többi körtag részéről is.

A múlt év első havában a gyakorló helység parquettirozása, július és augusztusban pedig a rendes szünet miatt nem voltak összejövetelek. A többi 9 hó alatt 98 napon 45 vivási, 67 tornázi és 16 műbirkózási gyakorlat volt kétszerannyi órászámmal. Minden egyes órára átlag 8 tag jelenléte esik. Vendégül 14 alkalommal 19 egyén fordult meg körünkben. A tornászathoz minden ágát felölelte kitünő művezetőnk; a vivást, pár órát leszámítva, csak karddal gyakoroltuk; a czéllövés ez évben elmaradt; a birkózásban négy tagnál több nem vett részt. Két ízben távgyaloglást is rendeztünk.

Művezetőink a tornászathoz és birkózásban Andor

* Az Andor Tivadar egyll. jegyző által szerkesztett évkönyvből. Szerk.

Tivadar és Nikell József urak, a vivásban az év október haváig Máté Péter, attól kezdve Szigeti Benedek Gyula urak voltak. A vivómesteri állásban történt személyváltozást az a körülmény vonta maga után, hogy körünk tagjai az olasz vivási módszer behozatalát kívánták s erre a feladatra előbbi vivómesterünk nem vállalkozott. Szigeti Benedek Gyula főgymn. tornatanár és az olasz vivási módszernek elismert jelességű mestere körünk meghívását elfogadván, október közepe óta nagy ügyességgel s a tagok nagy érdeklődése mellett tölti be feladatát.

A kör tisztviselőinek buzgalmát szintén elismeréssel kell felemlítenem, kik az ügyek vezetésével mindig készségesen támogattak közreműködésekkel. Az ügyvitel 1 kör és 6 választmányi gyűlés tartását tette szükségessé.

Körünk a múlt évi közgyűlés határozatából belépett az „Országos athletikai szövetség“-be s ennek alakuló gyűlésén a Magyar Athletikai Club két tagja: báró Máriaassy Tibor és Réthy Pál urak által képviseltette magát.

Anyagi helyzetünk se jobbra, se rosszabbra nem fordult az elmúlt évben sem. Bevételeink és kiadásaink nagyobb összeget mutat ugyan az előbbi évekinél a tavaszi mulatságból származott költségek miatt, de az arány nem változott, szerényen, adósság nélkül megélünk, kívánatos volna azonban, hogy felszerelésekre s művezetőink tiszteletdíjára többet fordíthatnánk. Ezt részben azzal is elérhetnők, ha a tagdíjak pontosan befolyának. E tekintetben azonban a választmány gondoskodása daczára sem értünk el kedvezőbb eredményt, mint az elmúlt években. Tagsági díjakban 176 frt követelésünk maradt fenn az év végén.

A lefolyt évben sem a közgyűlésen, sem társas összejöveteleink alkalmával nem lehetett szerencsénk közöttük üdvözölhetni mélyen tisztelt elnökünket, báró Vay Elemér ur ő méltóságát, kit hivatalos és családi körülményei gátoltak az előfordult esetekben, de mindannyiszor sajnálatának kifejezése mellett közölte kényszerült távolmaradását s mindenkor kimutatta a kör iránti őszinte jóindulatát. Az ő nevében és egyéniségében nagy biztosítékot találhatunk a kör jövőjére s ezért ez alkalommal is hálásan és mély tisztelettel mondunk köszönetet kegyes támogatásáért, kérvén, hogy abban minket továbbra is kegyeskedjék részesíteni.

Az előadottak alapján azt a reményt szabad táplálnunk, hogy az athléta-kör, ha mostanában szélesebb körben nem is hódíthat híveket, de folytonos felújítás által hosszú és biztos fennállásnak nézhet eléje, mert tagjaiban meg van a nemes sport iránti érzék és érdeklődés. Mi, akik eddig együtt voltunk és ápoltuk a bajtársi összetartás jó szellemét s az idegrontó, erkölcsizáló, szellemet ernyesztő léha időtöltés helyett az igazi férfit jellemző és diszes tulajdonságokat, az erőt, bátorságot, kitartást, igyekeztünk magunkban minél magasabb fokig fejleszteni, összetartásunk által legyünk támaszai továbbra is a körnek, s példánkkal és buzdításaink által igyekezzünk a művelt ifjabb nemzedéket minél nagyobb számmal vonzani ennek tagjai közé.

A tisztviselői kar megbízatása lejárván, ennek nevében bátorodom a t. közgyűlésnek irántunk tanusított bizalmát megköszönni s megbízatásunkat a t. közgyűlés rendelkezése alá bocsátani, kérve, hogy az eddigi vezetőséget új elemekkel felváltani méltóztassék.

Miskolcz, 1898. márczius 25.

Hidvégi Benő,
m. elnök.

A magyarországi tornaegyletek szövetségének versenyszabályai.

(Polytatás.)

a) Futási versenyek:

91·4 mtr.	(100 yard.)	sík futás.
100	"	"
200	"	"
402·5	"	($\frac{1}{4}$ ang. mfd.)
804·5	"	($\frac{1}{2}$ ang. mfd.)
1000	"	"
1609	"	(1 ang. mfd.)
109·68	"	(120 yard) gát futás
402·5	"	($\frac{1}{4}$ ang. mfd.)
150	"	akadály futás.

Jegyzet: Ide tartozik még a háromlábu futás, a zsákfutás, ezek házi versenyek alkalmából rendezhetők.

b) Ugrási versenyek:

magas ugrás	(deszka nélkül — deszkáról.)
távol ugrás	" " "
távol magas ugrás	" " "
rúdugrás magasba	" " "
rúdugrás távolba	" " "
szökkenés, lépés és ugrás (Hop, step and jump)	deszka nélkül.

Jegyzet: Házi versenyek alkalmából az ablak-ugrás és a távol-ugrás rendezhetők.

- c) A súlyemelés két kézzel.
- d) A súlydobás magasba, — távolba.
- e) A diszkosz-vetés.
- f) A gerely-dobás távolba, — célba.
- g) A függeszkeedés.
- h) A labda-hajítás távolba.
- i) A labda-rugás távolba.
- j) Labda-dobás távolba.
- k) A birkózás.

Jegyzet: Házi versenyek alkalmából a svájci birok, birkózás a fogásért, botért birkózás is rendezhető.

34. A tornaünnepélyen résztvevőknek tudtul adandó a tornatér, játéktér, illetve futópálya alakja, talajviszonya és méreteinek nagysága. A futás kör alakú pályán mindig balra történik.

35. Minden versenyző a meghatározott időben és helyen az adott jelre pontosan megjelenni, és a verseny-bírósnál jelentkezni tartozik. Minden versenyző számmal látandó el, melyet láthatóan kell viselnie.

36. Álnév alatt versenyezni nem szabad.

37. A versenytől visszalépő egylet vagy egyén, ezt egy héttel a versenyt megelőzőleg a szövetség igazgató-bizottságának bejelenteni tartozik.

38. Minden versenynem elbírálásánál — a hol indító, célbíró, időmérő nem kívánatos — három versenybíró, köztük két szakember, esetleg két képzett tornász működik.

39. A versenybírótságot, versenytitkárt, indítót, célbíró és időmérőt a szövetség igazgató-bizottsága küldi ki. A versenybíró elnöke a versenyt jóval megelőzőleg egybe hívja, a versenybírótságot és az intéző tornaművezetőt is, az egyöntetű eljárás és rendezés tárgyában.

40. A versenybírótság a versenyek eredményeit a szövetség titkárának adja át; az eredmény jegyzőkönyvbe foglalandó

és a szövetség versenykönyvében (évkönyvében) megörökítendő, a testgyakorlati- és napi sajtó útján pedig a nagy közönséggel közlendő.

41. Az ezen versenyszabályzatban foglalt összes díjjazás sok csupán a szövetségi (országos) tornaünnepélyekre szólnak.

Részletes versenyszabályok.

I. Mintacsapat tornázás.

Mintacsapat tornázás alatt, egy legalább 6 tagból álló csapat vagy csapatok — kéziszerrel, e nélkül, vagy bátmely szeren való — példászerű tornázását értjük.

A mintacsapat gyakorlatai egyszerűek (könnyűek) is lehetnek, azonban — mint a csapat elnevezése is mutatja — a gyakorlatok „mintaszerű“ kivitelűek kell, hogy legyenek, az előtornásztól kezdve a csapat balszárny egyéneig.

Jellemzi továbbá a mintacsapat tornázást az, hogy a bemutatandó gyakorlatok szakszerűen válogatottak, egyik a másiktól folyó, tehát valamely bevezető, kezdő gyakorlatból kiindulva, a helyes változatok és a kellő fokozatok betartásával egy végső (befejező) gyakorlatig mintegy fölépített gyakorlatok legyenek úgy, hogy a befejező gyakorlatban az előgyakorlatok feltalálhatók legyenek.

A mintacsapatot vezérlő előtornász mutatja be a gyakorlatokat, mely gyakorlatokat a csapat minden tagja tartozik végezni. Más — elő nem mutatott — gyakorlatot csinálni nem szabad.

A túlságig vitt összetételek kerülendők, valamint a cirkuszi u. n. műgyakorlatok, mint az egyleti tornázás keretébe nem tartozó produkeciók mellőzendők.

Kiváló gond fordítassék arra, hogy minden gyakorla jobbra és balra végeztessék, avagy a jobb és a bal végtaggal is kezdődő legyen. Tehát az egyoldalúság ki legyen zára.

Az aestheticus, rythmicus, könnyed, de azért határozott mozdulatok, valamint a mozdulatokban a fegyelmezetttség jellemezze a férfi testgyakorlatait. Azért nagy gond fordítandó még a legegyszerűbb gyakorlat első mozzanatától az utolsó mozzanatáig, a bevégezésig, mely mindenkor az alapállás.

A gyakorlatok egybeállításánál a folyton haladó tornázás újabb és újabb változatainak felhasználására, a helyes összetételek kieszelésére, a gyakorlatok leírásánál pedig a szakszerű nyelvezetre is nagy gond fordítandó.

A mintacsapat tornázáshoz anyagul szolgál a rend- és szabadgyakorlatok kimerithetlen változata. Kéziszerű használható súlyzó, fa- vagy vas bot, fa-rúd és buzogány. A szercken való mintacsapat tornázás az ismert szerek bármelyikén, vagy két szer okszerű összetételeivel lehetséges.

Szövetségi tornaünnepélyek alkalmával, a szövetség igazgató-bizottságának, kerületi tornaünnepély alkalmával a rendezéssel megbízott egylet választmányának bejelentendő a mintacsapatot vezető előtornász, valamint a csapat minden egyes tagjának neve és életkora.

Hogy a mintacsapat mely szeren és minő gyakorlatokat végezzen, az teljesen az egyletekre, illetőleg ezek torna művezetőjére van bízva.

A mintacsapatok tornázásánál bírálat alá vétetik:

- a) a csapat fegyelmezetttsége, a csapatrend;
- b) a gyakorlatok kivitele az egyesek által; a szerhez menetel, a szertől való távozás;
- c) a gyakorlatok helyes egymásutánja és a felépítés helyessége;
- d) a gyakorlatok minősége, vagyis mely fokozatok felel-

nek meg? Kezdő (I.), haladó (II.), vagy képzett (III.) tornászok gyakorlatai.

A fenti a. b. c. pont mindegyikénél három osztályzat, u. m.: kitünő, jó, elégséges érvényesül.

A mintacsapatok a felmutatott eredményhez képest, az alábbi három fokozat szerint nyernek kitüntetés.

I-ső osztályu mintacsapatok azok, a melyek eredményképen több „kitünő“ osztályzatot nyernek, mint „jó“-t. Az ilyen csapatok egyletük részére oklevelet nyernek, melyen a győztes csapat egyletének czime, az előtornász és a csapat tagjainak neve, a tornász, a gyakorlatok fokozati minősége, az elért eredmény (osztályzat) kiirandó. Továbbá az ilyen csapat előtornásza és a csapat minden tagja a szövetség kis ezüst érmét kapja.

Különfélék.

A d. breczeni kereskedelmi akadémia tornakörének ez idei díjversenye kedvező időjárás esetében május hó 21. és 28. napjain fog megtartatni a következősorrenddel:

Május 21-én d. u. 2 órakor gyülekezés az iskola épületében és távgyaloglás az összes növendékekkel a 10 km.-nyi távolságban levő Mike-Pércsre, és ott egy órai pihenés után a versenybírótság által kijelölt helyen

I. *Járás verseny* 1 km. távolságra.

II. *Síkfutás* 100 m. távolságra.

III. Az elsőnek beérkezettek *döntőversenye*.

IV. *Akadály-versenyfutás* 100 m. távolságra, két 70 cm. magas akadálylyal.

V. *Tréfás futóverseny*; este távgyaloglás vissza.

Május 28-án d. u. $\frac{1}{2}$ 3 órakor gyülekezés és sorakozás az intézet belső udvarában, fölvonulás 8-as sorokba az első udvarban, fölállás a szabadgyakorlatokhoz. Az ifjusági zenekar Rákóczy indulója mellett az intézeti zászlónak lehozatala és ünnepélyes kitézése után:

I. Az aradi kerületi tornaversenyre előirt *szabadgyakorlatok* bemutatása az intézet összes növendékeivel.

II. *Vívó-állásban* menetelés előre és hátra; ugrás hátra felé.

III. *Visszafejlődések, műmenetelés és díszmenet.*

IV. *Egyénenkénti versenyek:*

A) Kezdők csoportjában:

1. magas ugrás, földről 80 cm.-en kezdve, 5—5 cm.-kénti haladással;

2. távolugrás, ugródeszkáról;

3. bakugrás;

4. Korlátan és nyújtón előre meghatározott és szabadon választott egy-egy gyakorlatnak bemutatása;

5. súly-emelés bal- és jobb kézzel egy $8\frac{1}{4}$ kg.-nyi súlyzóval;

6. súlydobás távolba bal- és jobb kézzel egy $7\frac{1}{4}$ kg.-nyi vasgolyóval.

B) Haladók csoportjában:

1. magas ugrás földről 130 cm.-en kezdve 5—5 cm.-kénti haladással;

2. távolugrás földről;

3. rúdugrás;

4. korlátan és nyújtón ugyanúgy mint a kezdőknél összetettebb gyakorlatok;

5. lovon két-két szabadon választott gyakorlatnak bemutatása;

6. súlyemelés bal- és jobb kézzel egy $16\frac{1}{2}$ kg.-ny súlyzóval;

7. súlydobás távolba bal- és jobb kézzel egy $9\frac{1}{4}$ kg.-nyi vasgolyóval ugródeszkáról.

V. *Díjak kihirdetése* és a zászlónak bevonása.

VI. Az ifjusági zenekar *Klapka indulója* és *elvonulás*.

A szereken végzendő meghatározott gyakorlatok leírása május hó 5-ike óta a tanulóknak a hirdető-táblán tudomásukra hozatott.

Egyebekben a választmány által meghatározott versenyszabályok mérvadók.

Santelli vívó-akadémiája A Vigadó nagytermében f. hó 13-án rendkívül érdekes sport-eseménynek volt tanuja az az előkelő közönség, a mely Santelli Italo és tanítványai vívóakadémiájára megjelent. Maga az olasz mester, mint öcsöse Santelli Horazio már ismeretesek a magyar közönség előtt, a melynek az idősebb Santelli pár év alatt kedvenczévé vált. A két fivér assaut-i gyönyörű szép látványt nyújtottak. Italo tigris-szerű ugrásai, szoborszerű testének hatalmas mozdulatai, Horazio fürge-sége és hajlékonysága érdekes kontraszt volt. Az akadémián Kállay Béla, Hekler Antal, Mészáros Ervin, Szóts Aladár, Pálmai Andor, dr. Porteleky László és dr. Stettner László vettek részt. Különösen az utóbbi négy matador aratott nagy sikert. A Santelli vívótermében előzetesen lefolyt vítorassaut-ok döntő küzdelmében az első díjat Mészáros Ervin, a másodikat Akay Lajos, a harmadikat Pinczel Ferencz nyerte. Azután assaut-vívás volt, a melyben különösen Ferencsich Vilmos (vívó), Matlaskovszky István (kard) tűntek ki. Iványi Gyula és Santelli Italo kard-assaut-ja elegáns és szabatos volta mellett élenkségével aratott zajos tapsokat. Végül a Santelli vívó-termében előzetesen lefolyt kard-assaut-ok döntő küzdelmét vívták meg. Első lett és aranyérmét kapott dr. Porteleky László, a kinek jól átgondolt támadásai és villámgyors mozdulatai nagy fölényt biztosítottak ellenfelei fölött. Szóts Aladár csendőrfőhadnagy nyugodt-finom vívó-modorával a második díjat kapta. A harmadik díj Mészáros Ervinnek jutott. Az akadémia tisztelet, díját Iványi nyerte el.

A Magyar Evezős-Egyesületek országos szövetségéhez tartozó egyesületek évi rendes közgyűlését e napokban tartották meg Csik Imrének, a Nemzeti hajósegyesület igazgatójának elnöklésével. Az elfogadott évi jelentés szerint a szövetség Budapesten és Szegeden, a szövetségi egyesületek élénk részvétele mellett, két nyilvános versenyt rendezett. A Magyarország bajnokságáért tartott versenyt Szandtner Béla, a Nemzeti hajósegyesület tagja; a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter által 1894-ben alapított államdíjat a Neptun budapesti evezős-egyesület négyes csoportja; a Tiszai regatta-szövetség által felajánlott vándordíjat pedig a Maros aradi evezős-egyesületnek a múlt évben legyőzetlen négyes csoportja nyerte meg. A megejtett tisztujításon a szövetség elnökévé egyhangulag dr. Bedő Albert, országos képviselő választott meg. Az igazgatóság tagjai lettek: Csik Imre (Nemzet), Gerenday Béla (Athleta csónakház), Hausser Adorján dr. és Perger Ferencz dr. (Neptun), Petz István dr. (Hunnia), Tedesco Lajos dr. (Duna), Miháلكovics Tivadar (Győr), Rónay Jenő (Becs-kerek), Kovács S. Aladár (Temesvár), Péterffy Zoltán (Pozsony), Ujj József (Szeged), és Vésárhelyi Béla (Maros, Arad). Számvizsgálókká: Csizik Béla, Dobák Emil és Draskovich István dr. A szövetség titkára Szendey Béla, pénztárnoka Gerenday Béla lett. A szövetség elhatározta, hogy június 29-én Szegeden, és július 3-án pedig Budapesten nemzetközi regattát rendez.

„S.—V.“

Ős-Buda vára megnyílt újra a főváros üdülni vágyó lakosságának öröme. Sok új alkotás dicséri az igazgatóság életrevalóságát. A legkedvesebb alkotás minde- nek között az a kis ponny-karusszal, a melyen hat apró kis lovacska szalad körbe finom kocsi-hintók elé fogva. Ez a modern körforgó lesz a gyermekek kedves mulatsága. Ez persze csak egy kis részlet nagy Ős-Buda várában, van azonkívül minden egyéb, a mit csak a legszolidabb vendégtől a legkorhelyebbig akárki is meg- kíván. Orpheumok, dicséretesen magyarok és mulattatók, látványos bódék, vendéglők, pezsgős pavillonok, kores- mák a népnek, honvéd-zene, közös katona-muzsika, cigány, olasz tamburás, nagy házi zenekar, tánczosok- ból, artistákból egy egész légió, egyik ügyesebb mint a másik, légtornászok, léghajós és egy esernyős hölgy, a ki — Isten tudná, hogy hány — ezer méter magasságból ugrik le a léghajóból vissza Ős-Buda várába. Ennek a bátor hölgynek nagyon sok bámulója lesz. Különösen nagyon megváltozott a terület külső képe is. Rontottak, romboltak benne, több lett a térség, a gyermekek szá- mára egész frissen porondozott telepet rendeztek be, s az óriás területeken még kényelmesebben mozoghatnak a tömegek, mint tavaly, vagy még az előtt. Ős-Buda vára újra akcióba lépett mindazoknak az öröme, a kik a fővárosban nyaralnak, és egy kis zöldet s eleven lármás világot keresnek a nap munkája után pihenőre. Különösen dicséretes az igazgatóságnak az az intézke- dése, hogy minden vendéglőben beleszólott az étlap árainak meghatározásába. A hol magas volt a tétel, leszállította, s állandóan inspekziót tart egy tisztviselő az igazgatósági irodában, a ki fölveszi az esetleges pa- naszokat. A mi olvasóink is mindenkor igaz szórakozást fognak találni Ős-Buda várában, mert az igazgatóság folyton a legjobb artistákat szerződteti.

Vadászgyönyörűség. Vadászembernek a legnagyobb öröme telik abban, ha zsákmányát csinosan kitömvé, praeparálva megőrizheti. A praeparatio azonban eddig csak a legritkább esetekben maradt meg hosszú ideig, néhány hónapig, egy két esztendő alatt tönkre ment, mert nem igen volt alkalmas szer, mely azt a bomlás- tól megóvjá. Katona Mihály az Országos muzeum és könyvtár bizottság praeparatora, ki előbb József ki- rályi herczegnél volt alkalmazva, mint állatkitömő és több nagyhirű praeparatori műintézetnek volt már tagja most olyan konserváló szert talált fel, a mely a kitö- mött állatokat akar örök időre megvédi a pusztulástól. Az érdekes találmányról s az ezzel kapcsolatos új pre- parálási módszerről a feltaláló Katona Mihály szivesen ad felvilágosítást Budapesten a József körut 21. száma alatt levő labororiumában s itt ugyanilyen módszer- ben való állatkitöméseket, modellirozásokat is elvállal. Készít vadász trohehat emlécsökből és madaraktól ter- mészethű felállítással, biológiai kisebb nagyobb csoport-okat természetű környezettel: ugyan ily biológiai fel- állítású állatokból nagy raktárt tart. Iskola i czélokra valamint mindennemű tanszer tárgyat beszerez és köz- vetít a legméltányosabb árak mellett. Ajánljuk intéze- teink figyelmébe és lapunk t. olvasóinak Katona ál- lat kitömő intézetét.

Vivók körében
sensatiót kelt a gummiból készült, sza-
badalmazott

„Damascenus“
kardmarkolat,

mely rugalmasságánál fogva nem nyomja a
kezet, elhárítja a kard csúszását, megóvjá a
kezyüt a kopástól.

A cs és kir. hadügyminiszterium 1522/1896 sz.
rendeletével tanitási czélokra ajánlotta.

**Bármely kar.lra könnyen rá-
erősíthető!**

Legtöbb államban szabadalmazva!!

Visontelárusítók kerestetnek.

Magyar ruggyantaárugyár
részvénytársaság
BUDAPEST,

A vonatok indulása Budapest k. p. udvarról.
Érvényes 1898. május hó 1-től.

A vonatok érkezése Budapest k. p. udvarra.
Érvényes 1898. május hó 1-től.

Délelőtt				Délután				Délelőtt				Délután							
vonat-szám	óra	perc	vonat neve	hová	vonat-szám	óra	perc	vonat neve	hová	vonat-szám	óra	perc	vonat neve	honnan	vonat-szám	óra	perc	vonat neve	honnan
†902	12	20	k.e.v.	Konstantinápoly	§512	12	10	sz. v.	Nagy-Káta	†901	12	10	k.e.v.	London, Páris, Bécs	311	12	25	sz. v.	Hatvan
†102	12	40	"	Bécs, Páris, London	†22	12	15	"	Bicske	§901	12	30	"	Konstantinápoly	301	12	50	gy. v.	Berlin, Ruttká
32	6	25	v. v.	Nagy-Kanizsa	310	12	35	"	Hatvan	643	5	09	t.szsz	Arad	903	1	05	"	Konstantinápoly
604	6	45	gy. v.	Gyfehérv. N.-Szeb	316	1	30	"	Gödöllő	321	5	20	v. v.	Ruttká	601	1	10	"	Bukarest, Arad
10	6	50	sz. v.	Bécs, Graz	1302	1	45	gy. v.	Fehring, Graz	1707	5	45	sz. v.	M.-Sziget	1901	1	25	"	Gyékényes, Pécs
402	7	1	gy. v.	Kassa, Munkács	602	1	55	"	Arad, Bukarest	607	6	10	"	Brassó, Arad	403	1	30	"	Lemberg, Kassa
1002	7	15	"	ZágrábFiumeRóma	324	2	15	"	Tövis, Kőrösmező	47	6	15	t.szsz	Bicske	3	1	45	"	London, Páris, Bécs
304	7	30	"	Ruttká, Berlin	4	2	20	"	Bécs, Páris	405	6	35	sz. v.	Lemberg, Miskolcz	503	1	50	"	Tövis, M.-Sziget
*320	7	35	sz. v.	Hatvan	16	2	30	sz. v.	Beske	7	6	40	"	Bécs, Sopron	1301	2	05	"	Győr, Fehrig
906	7	35	"	Belgrád, Brod, N.-Kanizsa	404	2	35	gy. v.	Kassa Lavoczne L.	†1509	6	55	gy. v.	Poprád-FelkaKassa	§:1	4	55	sz. v.	Bicske
1503	7	50	"	KassaPoprád-Felka	904	2	40	"	Konstantinápoly	907	7	05	sz. v.	Belgrád, Brod	313	5	55	"	Gödöllő
1008	8	00	"	Zágráb, Fiume, Pécs	510	2	55	sz. v.	Hatvan	309	7	30	"	Brassó, Kolozsvár	505	6	20	"	Brassó, Kolozsvár
606	8	10	"	Arad, Brassó	1004	3	00	gy. v.	ZágrábFiumeEszék	507	7	10	"	Hatvan	27	6	50	v. v.	Győr
506	8	30	"	Kolozsvár, Brassó	1022	3	20	v. v.	AdonySzabol. Paks	1303	7	35	"	Graz, Fehring	5	7	15	gy. v.	Bécs, Graz
6	8	50	gy. v.	Bécs, Graz	302	3	45	gy. v.	Ruttká, Berlin	501	7	50	gy. v.	Bukarest Brassó	605	7	20	sz. v.	Brassó, Arad
408	8	50	sz. v.	Munkács, M.-Sziget	910	4	00	sz. v.	Szabadka	1021	7	55	v. v.	Paks, AdonySzabol.	905	7	35	"	Belgrád, Eszék
*20	9	00	"	Bicske	12	4	30	"	Győr, Székesfehérv.	1505	8	15	sz. v.	Kassa P.-Felka	305	7	45	"	Berlin, Ruttká, Szercencs
1708	9	15	"	M.-Sziget Stanisla	308	5	20	"	Fülék, Ruttká	1005	8	20	"	FiumeZágrábEszék	1007	8	00	"	Fiume, Zágráb, Pécs
306	9	35	"	Ruttká, Berlin	508	5	45	"	Kolozsvár, Brassó	1003	8	40	gy. v.	Fiume	1705	8	10	"	Stanisla M.-Sziget
†34	11	25	v. v.	Székesfehérvár	318	6	25	"	Hatvan	§319	8	45	sz. v.	Hatvan	1001	8	35	gy. v.	RómaFiumeZágráb
					1706	7	05	"	M.-Sziget, Stanisla	509	9	15	"	Szolnok	407	8	40	sz. v.	Munkács, M.-Sziget
					†18	7	15	"	Bicske	11	9	25	"	Győr	†15	8	55	"	Fiume, N.-Kanizsa
					26	7	35	"	N.-Kanizsa Triest	23	10	15	"	Triest, Fiume					Bicske
					1506	8	00	"	Kassa, P.-Felka	909	10	30	"	Szabadka	1507	9	05	"	Kassa, P.-Felka
					1006	8	30	"	ZágrábFiumeEszék	307	10	35	"	Ruttká, Fülke	9	9	20	"	Bécs, Graz
					406	8	40	"	Ungvár, Lemberg						303	9	25	gy. v.	Berlin, Ruttká
					48	9	10	t.szsz	Bicske						603	9	40	"	N.-Szeben
					502	9	15	gy. v.	Kolozsvár Bukarest						25	9	45	sz. v.	Triest, Fiume
					1304	9	55	sz. v.	Fehring, Graz						401	10	00	gy. v.	Munkács, Kassa
					608	10	00	"	Arad, Brassó						*19	10	05	sz. v.	Bicske
					908	10	20	"	Belgrád Eszék, Brod						*511	10	30	"	Nagy-Káta
					*1510	10	40	gy. v.	Kassa, P.-Felka						*317	10	50	"	Hatvan
					8	10	45	sz. v.	Bécs						*17	11	45	"	Siófok, Sz.-Fehérv.
					822	11	00	v. v.	Ruttká, Miskolcz										

† Közlekedik kedden és pénteken szerdán és szombaton. ünnep- és vasárnapokon május 15-től bez. szept. 15-ig.
§ Közlekedik jun. 1. bez. szept. 15. máj. 15. bez. szept. 15. jun. 15. bez. szept. 15.
? Közlekedik kedden és pénteken szerdán és szombaton. ünnep- és vasárnap. május 15. bez. szept. 15.
§ Közlekedik május 15. kezdve. jun. 1. bez. szept. 15. máj. 15. szept. 15.

A vonatok indulása Budapest ny. p. udvarról.
Érvényes 1898. május hó 1-től.

A vonatok érkezése Budapest ny. p. udvarra.
Érvényes 1898. május hó 1-től.

Délelőtt				Délután				Délelőtt				Délután							
vonat-szám	óra	perc	vonat neve	hová	vonat-szám	óra	perc	vonat neve	hová	vonat-szám	óra	perc	vonat neve	honnan	vonat-szám	óra	perc	vonat neve	honnan
†702	12	00	k.e.v.	Konstantinápoly	6104	12	05	sz. v.	Czegléd, Szolnok	*701	12	50	k.e.v.	Konstantinápoly	171	12	55	sz. v.	Palota-Ujpest
*102	1	00	"	Bécs, Pár. London	172	12	15	"	Palota-Ujpest	161	4	40	sz. v.	Palota-Ujpest	*141	1	15	"	Nagy-Maros
166	5	55	sz. v.	Palota-Ujpest	136	12	25	"	Nagy-Maros	†705	5	30	ost.ev	Konstantinápoly	703	1	25	gy. v.	Bukarest
†110	6	10	o.e.v.	Bécs, Ostende	†146	12	40	"	Nagy-Maros	163	5	40	sz. v.	Palota-Ujpest	173	1	40	sz. v.	Palota-Ujpest
124	6	15	sz. v.	Ersekujvár	174	1	05	"	Palota-Ujpest	§151	6	20	"	Vác	103	1	50	gy. v.	Bécs, Páris
4102	6	30	"	Esztergom	†4106	1	25	"	Pilis-Csaba	165	6	35	"	Palota-Ujpest	175	3	00	sz. v.	Palota-Ujpest
6102	6	40	"	Czegléd, Szolnok	104	1	45	gy. v.	Bécs, Páris	6101	6	45	"	Szolnok, Czegléd	6001	3	10	"	Lajosmizse
168	6	50	"	Palota-Ujpest	126	2	15	h.gyv.	Párkány-Nána	1405	6	55	"	Zsolna, Berlin	135	3	55	"	Nagy Maros
6016	6	55	v. v.	Lajosmizse	176	2	20	sz. v.	Palota-Ujpest	217	7	05	t.szsz	Ersekujvár	6103	4	05	"	Szolnok, Czegléd
1402	7	35	gy. v.	Zsolna, Berlin	704	2	30	gy. v.	Bukarest	700	7	15	sz. v.	Verciorova	4103	4	40	"	Esztergom
106	8	05	"	Bécs	4103	2	35	sz. v.	Esztergom	4101	7	25	"	Esztergom	†185	4	50	"	Palota-Ujpest
708	8	15	gy. v.	Temesvár, Orsova	6002	2	45	"	Lajosmizse	167	7	35	"	Palota-Ujpest	§145	5	30	"	Nagymaros
712	8	30	sz. v.	Temesvár	144	2	55	"	Ersekujvár	117	7	15	"	Bécs	177	5	45	"	Palota-Ujpest
§142	8	40	"	Nagy-Maros	720	3	05	"	Czegléd, Szolnok	6011	7	55	v. v.	Lajosmizse	115	5	55	"	Bécs
170	9	05	"	Palota-Ujpest	178	4	05	"	Palota-Ujpest	†139	8	10	sz. v.	Nagy-Maros	711	6	50	"	Temesvár
116	9	15	"	Bécs	716	4	25	"	Szeged	713	8	15	"	Czegléd	170	7	00	"	Palota-Ujpest
					138	4	35	"	Nagy-Maros	127	8	50	"	Párkány-Nána	707	7	40	gy. v.	Orsova, Temesvár
					*186	5	05	"	Palota-Ujpest	169	10	10	"	Palota-Ujpest	125	8	05	sz. v.	Párkány-Nána
					..108	5	45	gy. v.	Bécs	143	10	50	"	Ersekujvár	†4101	8	15	"	Pilis-Csaba
					§148	6	00	sz. v.	Vác	715	11	05	"	Szeged	185	8	40	"	Palota-Ujpest
					180	6	10	"	Palota-Ujpest						105	8	50	gy. v.	Bécs
					..140	6	30	"	N.-Maros, P.-Nána						1401	9	20	"	Zsolna, Berlin
					710	7	00	"	Verciorova						4111	9	30	v. v.	Esztergom
					4112	7	10	v. v.	Esztergom						..109	9	55	ost.ev	Bécs, Ostende
					6014	7	20	"	Lajosmizse						719	10	05	sz. v.	Szolnok, Czegléd
					†128	7	45	sz. v.	Párkány-Nána						183	10	15	"	Palota-Ujpest
					182	7	55	"	Palota-Ujpest						†149	10	30	"	Vác
					*150	8	05	"	Vác						137	10	40	"	Nagy-Maros
					218	9	05	tv.sz.	Ersekujvár						**107	10	50	gy. v.	Bécs
					184	9	25	sz. v.	Palota-Ujpest						6013	11	00	v. v.	Lajosmizse
					118	9	35	"	Bécs						123	11	20	sz. v.	Ersekujvár
					†706	10	15	ot.e.v.	Konstantinápoly						§147	11	35	"	Vác
					714	10	35	sz. v.	Szeged, Temesvár						†101	11	50	k.e.v.	London, Páris, Bécs
					1406	10	45	"	Zsolna, Berlin										
					..152	11	20	"	Vác										

* Közlekedik minden szombaton. csütörtökön. hétfőn. ünnep és vasárnap. jun. 1-től bez. aug. 31-ig. Közlekedik június 1-étől bez. augusztus 31-ig. Közlekedik június 1-től, minden szerdán. ünnep és vasárnap május 15-től bez. szept. 15-ig. Közlekedik jun. 1-től szept. 15-ig. Párkány-Nánáig csak jun. 1-ig.
* Közlekedik minden szombaton. csütörtökön. hétfőn. ünnep és vas